

Jens-Frederik Nielsen
Medlem af Inatsisartut, Demokraatit

24-01-2023
Sagsnr. 2023 - 1062

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 006/2023

P. O. box 1601
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Kære Jens-Frederik Nielsen

Du har i henhold til § 37 stk. 1 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut. Naalakkersuisut takker for spørgsmålene, som gengives og besvares nedenfor.

1. Hvordan vil Naalakkersuisut overvåge, at priserne på kød bliver billigere for forbrugerne som følge af afgiftssænkningerne pr. 1. januar 2023?

Svar:

Naalakkersuisut kan oplyse, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen planlægger at gennemføre en større markedsundersøgelse af priskonkurrencen på dagligvarer i 2023, som naturligt også vil omfatte kødvarer. En sådan markedsundersøgelse har til formål at afdække eventuelle tegn på konkurrencemæssige problemer på et marked, for eksempel om der opereres med overnormale profitter eller findes tegn på priskoordinering.

Herudover udgiver Grønlands Statistik halvårlige opdateringer af udviklingen i de grønlandske forbrugerpriser, herunder for kategorien "Kød, kødvarer"¹. Dette vil på sigt også give indblik i forbrugerprisindexets udvikling for denne kategori mellem 2. halvdel af 2022 og 1. halvdel af 2023. Andre faktorer end afgiftslettelsen, såsom ændrede priser hos leverandører og transportører, vil dog også kunne spille ind på denne udvikling.

¹ https://bank.stat.gl/pxweb/da/Greenland/Greenland_PR/PRXPRISV.px/

1.a) Hvilke muligheder har Naalakkersuisut for at reagere såfremt det viser sig, at priserne på kød i butikkerne ikke falder?

Svar:

Naalakkersuisut har ikke lovhjemmel til at påbyde erhvervsdrivende at sænke deres priser på bestemte varer. Hvis afgiftsændringen ikke har den tilsigtede effekt, vil Naalakkersuisut undersøge baggrunden for dette.

Naalakkersuisut har imidlertid tillid til, at de grønlandske virksomheder generelt udviser behørig ansvarlighed og løfter deres vigtige rolle i vores samfund.

Hvis det mod forventning måtte vise sig, at dagligvarebutikkerne ikke giver afgiftslettelserne videre til forbrugerne som tilsigtet, vil Naalakkersuisut undersøge muligheden for at fremsætte forslag om nye lovgivningsmæssige tiltag, for eksempel inden for skatte- og afgiftsområdet eller konkurrence- og erhvervslovgivningen, som mere direkte kan sikre, at omkostningsreduktioner og prisfald på dagligvarer i engrosleddet kommer forbrugerne til gavn.

Særligt vedrørende KNI A/S' vareforsyning af bygder og yderdistrikter har Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø herudover oplyst følgende:

"I servicekontrakterne indgået mellem Selvstyret og KNI A/S vedr. vareforsyning til bygder og yderdistrikter skal der aftales og opretholdes et prisniveau for varesortimentet i den gældende aftaleperiode.

I tilfælde af at der ikke er sket afgiftssænkninger på kød, er der mulighed for at udarbejde en tillægskontrakt til servicekontrakt om vareforsyning mellem Selvstyret og KNI A/S, hvori prismodellen kan justeres."

2. Kan Naalakkersuisut oplyse, hvor meget priserne på et kilo hakket oksekød er faldet for forbrugerne her i starten af januar i forhold til prisen i starten af december 2022 i henholdsvis a) byerne og b) bygderne?

Svar:

Naalakkersuisut er ikke i besiddelse af normalprisdata fra alle grønlandske dagligvarebutikker på hakket oksekød for starten af december 2022 og januar 2023.

Det bemærkes også, at normalprisdata for disse enkelte uger ikke nødvendigvis vil give et retvisende billede af effekten af importafgiftslettelsen, da der i starten af januar 2023 fortsat kunne blive solgt kødvarer, som var importeret før afgiftslettelsen trådte i kraft den 1. januar 2023. Det er således kun i islægsområderne, at detailforhandlere kan opnå refusion af betalt afgift for tidligere importerede kødvarer, i det omfang de er importeret med henblik på at sikre forsyningen af de endelige forbrugere efter 1. januar 2023.

Departement for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel har dog anmodet flere dagligvarekæder om frivilligt at bidrage til besvarelse af spørgsmål 2. a, herunder om fjernelsen af importafgiften har medført, at deres priser på kød er eller vil blive sænket.

Departementet har i den forbindelse modtaget svar fra Kalaallit Nunaanni Brugseni og Nuuk Købmandshandel A/S.

Kalaallit Nunaanni Brugseni har bl.a. oplyst følgende:

”Kalaallit Nunaanni Brugseni nedsatte priserne i uge 1/2023 i et omfang svarende til fjernelsen af afgiften på de omfattede kødprodukter.

Dette til trods for, at stort set alt kød på lager var indkøbt inden fjernelsen af afgiften, og at vores butik i Ilulissat havde foretaget et stort indkøb af kødprodukter til vinterforsyningen ligeledes med pålagte indførselsafgifter.

Vi har et mindre lager af frosne kødprodukter i vores mindste butikker (Paamiut-Narsaq-Nanortalik), som ikke har slagterafdeling - disse varer har påtrykt pris fra leverandøren og der vil prisnedsættelsen komme, når der leveres nye forsyninger fra leverandøren i Danmark.”

Nuuk Købmandshandel A/S har bl.a. oplyst følgende:

”På kød bliver der lagt en procentavance på den kostpris som vi har, den udregnes herefter:

- Varens kostpris
- Fragt
- Afgift
- Gange avancen

Så hvis afgiften falder væk, bliver prisen billigere, men hvis afgiften falder væk, men vores kostpris stiger mere end 6,75 vil varen stige. Vi kan se, at indtjeningen på fersk kød er faldet de sidste 8 måneder, da kostpriserne er steget voldsomt”

Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø har herudover indhentet svar fra KNI A/S om afgiftsændringerne i Pilersuisoqs butikker i både byer og bygder med henblik på besvarelse af spørgsmål 2b.

KNI A/S har oplyst følgende:

”KNI genkalkulerede alle salgspriser på de berørte produkter pr. 1. januar 2023, således de blev kalkuleret uden indførselsafgift. I alt blev der ændret priser på cirka 450 produkter.

500g hakket oksekød er faldet fra 53,95 [dkk] til 51,95 [dkk].

500g hakket svinekød er faldet fra 37,95 [dkk] til 36,95 [dkk].”

KNI A/S har desuden oplyst:

”Der var nogle systemmæssige fejl der gjorde, at der var nogle få varenumre, der ikke blev slået igennem ude i butikkerne. Disse blev rettet d. 5. januar 2023, og kunderne blev tilbudt at få differencen refunderet for varer købt i den mellemliggende periode.”

3. Kan Naalackersuisut oplyse andet af interesse for sagen?

Svar:

Pilersuisoq har offentligt oplyst, at forbrugerne ved at fremvise deres bon kan få et beløb svarende til afgiftslettelsen tilbage, hvis de har købt kødvarer i Pilersuisoq til den gamle pris efter 1. januar 2023.

Naalackersuisut har fulgt prisstigningerne i samfundet tæt det seneste år, da prisstigningerne påvirker alle i by og bygd. Naalackersuisut har tidligere gennemført prisdæmpende tiltag, da Finans- og Skatteudvalget den 21. september 2022 godkendte Naalackersuisuts ansøgning om ”Iværksættelse af midlertidige prisafbødende tiltag”. Naalackersuisuts tiltag havde til formål at reducere RAL’s oliepristillæg med særlig vægt på nordgående kølefragt, så den ønskede prisafbødende priseffekt så vidt muligt kunne nå hele vejen ud til

forbrugerne. Naalakkersuisut vil fortsat følge udviklingen i prisstigningerne i samfundet i 2023.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Vivian Motzfeldt